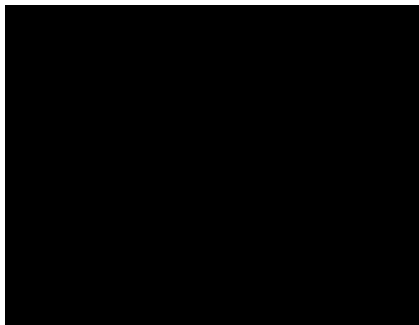

© Pxfuel photos

La sostenibilitat és un concepte que s'ha tornat cada vegada més rellevant en l'àmbit de l'arquitectura, especialment davant els desafiaments ambientals i socials que enfronta el món actual, de tal manera que dissenyar i construir edificis que minimitzin l'impacte negatiu sobre l'entorn natural i humà, i que optimitzin l'ús dels recursos energètics i materials ja no és una opció, si no que s'ha convertit en una necessitat. No obstant la sostenibilitat també busca millorar la qualitat de vida de les persones que habiten o visiten els espais arquitectònics, així com promoure la participació i la responsabilitat social i aquests aspectes encara no es veuen implementats en la gran varietat de certificacions de sostenibilitat disponibles en l'actualitat com veurem en aquest article.

Alemanya és un dels pioners i líders mundials en el desenvolupament i implementació d'estratègies i normatives per a fomentar la construcció sostenible, així com en la innovació i la recerca en aquest àmbit. Existeixen nombrosos certificats dins i fora d'Europa que acrediten la sostenibilitat en arquitectura en diferents categories. La majoria de les certificacions existents són d'origen privat, la qual cosa dificulta la seva integració amb les normes públiques dels estats. Per això, la Unió Europea va realitzar en 2014 un estudi per a crear un sistema comú de certificació d'edificis no residencials i d'ús públic. El propòsit de l'estudi era proposar una certificació única per a la Unió Europea i buscar maneres de millorar i estandarditzar els certificats d'eficiència energètica quant a coherència, utilitat, accessibilitat i precisió. Si bé no es va aconseguir avançar en un certificat europeu conjunt, l'estudi sí que va permetre tenir una visió més clara dels diferents tipus de certificació i el focus d'atenció de cadascuna d'elles.

El document classifica les principals certificacions mundials en 3 grups segons l'èxit de mercat, alt, mitjà i baix. Dins de les certificacions d'alt èxit de mercat trobem en l'àmbit internacional la certificació LEED (els EUA, 1993) i la certificació BREEAM (el Regne Unit, 1990). En l'àmbit europeu hi ha una gran varietat de certificacions, de les quals podrien destacar-se dins de les d'alt èxit de mercat el PassivHaus (Alemanya, 1988), HQE (França, 1992), el Minergie (Suïssa, 1998) així com el VERDE (Espanya, 2007), si bé aquest últim no es considerava en l'estudi de la CE com una certificació de baix èxit de mercat. Sumat a les certificacions anteriors, una de les més esteses en països de parla germànica i del qual ens ocuparem en aquest article, és la certificació DGNB (2007), del Consell Alemany per a la Construcció Sostenible.

El sistema de certificació de sostenibilitat en edificis DGNB és una eina que avalua l'acompliment ambiental, social i econòmic de les construccions, des del disseny fins a l'ús i el manteniment. L'objectiu d'aquesta certificació és promoure una arquitectura que contribueixi al desenvolupament sostenible, reduint l'impacte negatiu dels edificis sobre el medi ambient i la salut de les persones.

El sistema DGNB es basa en un concepte holístic de la sostenibilitat, que considera aspectes com la qualitat ambiental, l'eficiència energètica, el confort i la seguretat dels usuaris, la funcionalitat i l'adaptabilitat dels espais, l'accessibilitat, la qualitat tècnica i constructiva, i la viabilitat econòmica al llarg del cicle de vida de l'edifici. Aquest aspecte holístic el diferencia dels altres sistemes de certificació esmentats més amunt, especialment els més antics, que avaluen principalment la sostenibilitat ecològica d'un edifici i no aspectes més vinculats a la usabilitat i al confort (exceptuant el sistema WELL (els EUA, 2014) que precisament s'enfoca en la salut i benestar dels ocupants i la certificació espanyola VERDE, que inclou un apartat valorant els aspectes socials).

Per a obtenir la certificació DGNB, l'edifici ha de complir amb uns requisits mínims i aconseguir una puntuació global segons els criteris establerts per l'entitat que va desenvolupar i gestiona aquest sistema. El segell de qualitat per a la construcció sostenible s'atorga en els nivells de qualitat platí, or, plata i bronze en funció del percentatge obtingut en els paràmetres que defineixen una categoria concreta de sostenibilitat.

A més obre la possibilitat d'adaptar-se a canvis tècnics i socials; en el cas de l'accessibilitat per exemple, implica que es compleixin els requisits necessaris per a una implementació més exhaustiva de l'accessibilitat en cas de necessitat (la qual cosa es produeix quan es contracta un empleat amb necessitats especials); també inclou diferències específiques de cada país, com les condicions climàtiques o els requisits legals i estructurals en l'avaluació.

En cooperació amb organitzacions no governamentals i sense fins de lucre a l'estranger, el sistema de certificació de la DGNB s'adapta als requisits de les diferents regions del món. No obstant això, l'associació proporciona una versió internacionalitzada del sistema DGNB per a tots els països, la qual cosa permet certificar a escala mundial sense majors ajustos i es basa en les normes i estàndards europeus actuals.

Cal tenir en compte que tot i que a Alemanya té dos sistemes de qualificació amb rellevància en el sector (DGNB i PassivHaus), aquests coexisteixen amb altres certificacions d'àmbit internacional, sobretot LEED i BREEAM. Davant la varietat d'estàndards i opcions de certificació disponibles, com triar el sistema més adequat? La resposta depèn de les característiques específiques de cada projecte. És essencial considerar que cada projecte, cada client i cada inversor té diferents prioritats i necessitats. Per exemple, els actors internacionals solen optar per estàndards internacionals per a construir i avaluar els seus edificis en diferents països seguint el mateix criteri. Les empreses que operen a escala nacional s'inclinen normalment per un estàndard nacional, en aquest cas, alemany. Aquestes decisions responen a estratègies definides per els clients finals.

Donada l'actual varietat de sistemes de certificació és interessant que vagin implementant-se i estenent-se els criteris d'aquests certificats, com ocorre amb el DGNB, perquè repercuteix directament en la qualitat dels aspectes valorats en l'edifici i al mateix temps és una eina que complementa a les normatives existents, en tant que crea una certa distinció i verifica una excel·lència. L'ideal seria que si continuen estenent-se les certificacions a poc a poc l'excel·lència en edificació sostenible pugui acabar convertint-se en l'estàndard i no en l'excepció.

Carlos Vidal Wagner, arquitecte. Corresponsal del COAC a Frankfurt, Alemanya. Maig 2023

Fonts:

<https://www.dgnb.de/de/index.php> [1]

<https://trinomics.eu/project/market-study-for-a-voluntary-common-eu-certification-scheme-for-the-energy-performance-of-non-residential-buildings/> [2]

<https://www.realestate.bnpparibas.de/en/blog/esg/green-building-certification-systems> [3]

Foto: <https://www.pxfuel.com/es/photos> [4] (foto lliure de copyright)

[5]

Tornar

[6]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://213.151.109.9/ca/mon/revista-de-corresponsals-les-certificacions-en-materia-de-sostenibilitat-en-construccio-el-dgnb>

Links:

[1] <https://www.dgnb.de/de/index.php>

[2] <https://trinomics.eu/project/market-study-for-a-voluntary-common-eu-certification-scheme-for-the-energy-performance-of-non-residential-buildings/>

[3] <https://www.realestate.bnpparibas.de/en/blog/esg/green-building-certification-systems>

[4] <https://www.pxfuel.com/es/photos>

[5] <http://213.151.109.9/ca/printpdf/printpdf/29329>

[6] <http://213.151.109.9/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>